विद्या भवन बालिका विद्यापीठ लखीसराय

वर्ग दशम् विषय संस्कृत शिक्षक श्यामउदय सिंह

ता:-३१/०५/२०२० (बोर्ड बेस्ड क्वेश्चन)

अधोलिखितपद्यांशं पठित्वा तदाधारितानां प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत –

***श्लोक :** भवति शिशुजननो वयोऽनुरोधाद्

गुणमहतामपि लालनीय एव ।

व्रजति हिमकरोऽपि बालभावात्

पशुपति-मस्तक -केतकच्छदत्वम् ।

१.एकपदेन उत्तरत –

(i) क: लालनीय:भवति?

(ii)किमर्थं हिमकर: पशुपति -मस्तके विराजते ?

२.पूर्णवाक्येन उत्तरत –

हिमकर: किमिव पशुपति विराजते?

३.भाषिककार्यम्

(i)'शिशुजन:' इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम् अस्ति ?

(ii)'विराजते' इति क्रियाया: श्लोके पर्याय: क:?

(iii)अत्र 'हिमकर:' इति पदं कस्मै प्रयुक्तम् ?

(iv)अस्मात् श्लोकात् एकम् अव्ययपदं चित्वा लिखत।

***उर्ध्वलिखितश्लोकस्य भावार्थं मञ्जूषात: उचितं पदं चित्वा लिखत –**

भावार्थ:-बालक: स्वस्वाभावात् (i)..........................जनै: अपि तथैव (ii)...................भवति, यथा केतकी (iii)......................इव चन्द्र: बालभावत्वेन भगवत: शिवस्य (iv) चूड़ मणि: इव शोभते ।

मञ्जूषा

[शेखरे, लालनीय:, वयोवृद्धै: ,पुष्पाणि]